СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОБЛІК І КОНТРОЛЬ В БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВАХ»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Назва кафедри	Обліку, аудиту та оподаткування
Тип дисципліни	Вибіркова
Семестр	3
Мова викладання	Українська
Керівник курсу	**Нечипорук Наталія Віталіївна,** кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку, аудиту та оподаткування
Профайл керівника курсу	http://nasoa.edu.ua/spivrobitnyky/nechiporuk-nataliya-vitaliyivna/
Контактна інформація керівника курсу (e-mail)	E-mail: : Nechyporuk@nasoa.edu.ua

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:			
			Лекцій	Практичних занять	Самостійна підготовка	Вид підсумкового контролю
Обсяг	Денна форма навчання					
	4	120	20	22	78	залік
	Заочна форма					
	4	120	4	2	102	залік

Опис дисципліни	**Навчальна дисципліна: «Облік і контроль в банківських установах»** є вибірковою компонентою навчального плану. **Мета вивчення навчальної дисципліни є** формування системи теоретичних знань і практичних компетентностей щодо організації та ведення бухгалтерського обліку, системою контролю та складання звітності в банківських установах згідно МСФЗ, а також набуття навичок використання облікової інформації для оцінювання фінансового стану банку та обґрунтування управлінських рішень. **Завдання вивчення навчальної дисципліни** – набуття здобувачами освіти системи теоретичних знань і практичних компетентностей щодо організації та ведення бухгалтерського обліку фінансових операцій банків згідгл НП(С)БО та МСБО, складання фінансової звітності, а також здійснення внутрішнього контролю й аудиту з метою забезпечення фінансової стійкості та ефективного функціонування банківської установи.

	Формат проведення дисципліни: лекції, практичні (семінарські) заняття, самостійна робота. Здобувачі вищої освіти мають змогу отримати індивідуальні консультації.
Програма навчальної дисципліни	**Змістовий модуль 1. Теоретичні основи та облік операцій у банках** Тема 1. Загальні основи і принципи бухгалтерського обліку у банках. Тема 2. Облік касових операцій банку. Тема 3. Облік операцій з кредитування в банку. Тема 4. Облік депозитних операцій банку. Тема 5. Облік розрахункових операцій банку. Тема 6. Облік валютних операцій банку. Тема 7. Облік фінансових інвестицій в банку. Тема 8. Облік основних засобів та нематеріальних активів банку. Тема 9. Облік лізингових операцій банку. Тема 10. Облік власного капіталу банку. Тема 11. Облік доходів, витрат та фінансових результатів діяльності банку. Тема 12. Фінансова звітність банку Тема 13. Основні засади контролю в банківській установі
Методи навчання	Підчас проведення лекцій застосовуються такі методи навчання: презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, пояснення, обговорення теоретичних питань, дискусії, ілюстративно-роздатковий матеріал. Під час практичних (семінарських) занять застосовуються такі методи навчання: доповіді, письмове виконання практичних занять, тестування
Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни	Комп'ютери з програмним забезпеченням для виконання різних видів освітньої діяльності: Microsoft Office, Веб-браузери. Мультимедійний проектор, комп'ютер або ноутбук, використання платформи Microsoft Teems та Moodle для дистанційного навчання
Політики навчальної дисципліни	***Політика щодо академічної доброчесності.*** Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти НАСОА є передумовою для ефективного опанування результатами навчання і отримання позитивної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Складові політики академічної доброчесності регламентуються: Положенням про академічну доброчесність Національної академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОА, 26 червня 2026 р., протокол № 15. Відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОА та Положення про академічну доброчесність НАСОА у разі виявлення викладачем порушення студентом норм та правил академічної доброчесності, викладач зобов'язаний застосувати норми п.4.17.2 Положення про академічну доброчесність НАСОА, зокрема: «повторне проходження оцінювання (тест, контрольна робота, залік, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента (модуля) освітньої програми». ***Політика щодо відвідування занять.*** Здобувачі вищої освіти денної форми навчання зобов'язані відвідувати заняття. Поважними причинами для відсутності на заняттях є хвороба, академічна мобільність або інші випадки відсутності, які підтверджені документально. Якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та відповідно до графіку консультацій викладача.

	Політика щодо перескладання. Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися термінів виконання усіх завдань, передбачених програмою навчальної дисципліни. Ліквідація академічної заборгованості та перескладання заліку проводиться після закінчення екзаменаційної сесії за окремим розкладом, складеним навчально-методичним відділом. ***Політика щодо оскарження результатів оцінювання.*** Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням рівня його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Національній академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОА, 24 квітня 2020 р., протокол № 8 (зі змінами та доповненнями, протокол від 04 листопада 2025 р. №4).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України « Про фінансові послуги та фінансові компанії» від 10.12.2021 № 1953-IX URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20#Text
2. Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 7 грудня 2000 р. №2121-III // URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text
3. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. №996-XIV / URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text
4. Закон України «Про Національний банк України» від 20.05.1999 р. №679-XIV // URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text
5. Закон України «Про платіжні системи та переказ грошей в Україні» від 30.06.2021 р. №1591-IX URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text
6. Закон України «Про цінні папери і фондовий ринок» № 3480-IV від 23.02.2006 р.// www.rada.gov.ua
7. Інструкція про порядок організації та здійснення валютно-обмінних операцій на території України, затверджена постановою Правління НБУ від 12.12.2002 № 502 (зміни і доповнення) // https://www.google.com/search?sxsrf=ACYBGNSzJzbX6mHfD
8. Міжнародні стандарти аудиту, надання впевненості та етики, прийняті в якості Національних стандартів аудиту згідно з рішенням АПУ від 18.04.2003 р. № 122 / URL:/ http: // www.sau-apu.org.ua
9. Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ, МСФЗ для МСП, включаючи МСБО та тлумачення КТМФЗ, ПКТ) документ від 12.03.2013 № 929_010 // URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_010#Text
10. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку URL: https://mof.gov.ua/uk/nacionalni-polozhennja1
11. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. №2755-VI URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text
12. Постанова правління НБУ від 29.12.2015 № 965 «Про схвалення Методичних рекомендацій щодо порядку складання приміток до фінансової звітності банків України» URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0965500-15#Text
13. Постанова НБУ від 17.02.2009 N 79 «Правила бухгалтерського обліку процентних та комісійних доходів і витрат банків, затверджені постановою» URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0237-09#Text
14. Постанова правління НБУ від 13 червня 2025 року № 62 «Про затвердження Змін до Положення про організацію та проведення перевірок банків з питань готівкового обігу» URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0062500-25#Text
15. Постанова правління НБУ від 31.03.2017 № 29 «Інструкція з організації перевезення валютних цінностей та інкасації коштів у банківських установах в Україні, затверджена постановою» URL

16. Постанова правління НБУ «Інструкція з бухгалтерського обліку основних засобів і нематеріальних активів банків України» URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0040-06#Text
17. Постанова Правління НБУ від 02.07.2019 №88 «Про затвердження Положення про організацію системи внутрішнього контролю в банках України та банківських групах» URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0088500-19#Text
18. Постанова Правління НБУ від 04.07.2018 №75 «Про затвердження Положення про організацію бухгалтерського обліку в банках України» URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0075500-18#Text
19. Постанова Правління НБУ від 11.09.2017 № 89 «ІНСТРУКЦІЯ про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку банків України» URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0089500-17#Text
20. Постанова правління НБУ від 17.03.2009 № 140 «Інструкція про порядок відображення в бухгалтерському обліку банками України поточних і відстрочених податкових активів та податкових зобов'язань» URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0291-09
21. Постанова Правління НБУ від 20.08.2020 № 123 «Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України з бухгалтерського обліку» // URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0123500-20#Text
22. Постанова правління НБУ від 21.02.2018 № 14 «Про затвердження Інструкції з бухгалтерського обліку операцій із фінансовими інструментами в банках України» URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0014500-18#Text
23. Постанова правління НБУ від 21.02.2018 № 14 «Про затвердження Інструкції з бухгалтерського обліку операцій із фінансовими інструментами в банках України» URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0014500-18#Text
24. Постанова правління НБУ від 24.10.2011 № 373 «Інструкція про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України. Затверджена постановою» URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1288-11#Text
25. Постанова правління НБУ від 25.09.2018 № 103 «Про затвердження Інструкції про порядок організації касової роботи банками та проведення платіжних операцій надавачами платіжних послуг в Україні» URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0103500-18#Text
26. Цивільний кодекс України від 18.03.2004 № 1618-IV URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text
27. Павелко О. В. Облік і звітність у банках : навч. посіб. [Електронне видання). — Рівне : НУВГП, 2022. — 336 с.
28. Медвідь Л. Г. Облік у банках: навчальний посібник. / Л. Г. Медвідь, І. В. Фостяк. – 2-ге видання, стереотипне.– Львів: Видавництво ПП «Магнолія 2006», 2025. – 353 с.
29. Нечипорук Н. В., Шульга С. В. Облік і контроль власного капіталу банківських установ України: пошук кроків підвищення ефективності. Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту: зб. наук. праць. Спеціальний випуск. 2024.
30. Смерічевський С.Ф. Фінансовий облік у банках підручник : С.Ф. Смерічевський А.С. Кірізлєєва вид-во: Кондор, 2025-408с.
31. Савченко Р. О. Особливості організації управлінського обліку в комерційних банках України. / Р. О. Савченко, Н. М. Савченко // Інвестиції: практика та досвід. Серія: Економічна наука. – 2022. – №18. – С. 37–44. – Режим доступу: http://ir.polissiauniver.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/13470/1/IPD%202022%203 7-44.pdf
Скаско О. І., Сарахман О. М., Рябкова О. В. Фінансовий облік у банках. Навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2024. 292 с.
32. Фінансова звітність за стандартом FINTEP // https://nabu.ua/ua/finansoviy-oblik.html
33. Подання фінансової звітності на основі таксономії в форматі XBRL //https://nabu.ua/ua/finansoviy-oblik.html
34. Запровадження Системи фінансової звітності, яка передбачає складання фінансової звітності у єдиному електронному форматі XBRL //https://nabu.ua/ua/finansoviy-oblik.html
35. Подання квартальної звітності емітента до НКЦПФР //https://nabu.ua/ua/finansoviy-oblik.html
36. Правила бух обліку операцій довірчого управління //https://nabu.ua/ua/finansoviy-oblik.html

37. Порядок обліку активів, переданих банками у фінансовий лізинг (оренду), за позабалансовими рахунками //https://nabu.ua/ua/finansoviy-oblik.html
38. Методика розрахунку лімітів відкритої валютної позиції //https://nabu.ua/ua/finansoviy-oblik.html

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

За результатами семестру здобувач вищої освіти отримує підсумкову оцінку за 100-бальною системою, яка розраховується як накопичена сума отриманих балів за всі види поточного, модульного та підсумкового контролю.

Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання здобувачем вищої освіти 35 балів у сукупності за всіма темами дисципліни.

Якщо за результатами модульно-рейтингового контролю здобувач отримав сумарну кількість балів за два змістовні модулі, що не перевищує 34 бали, то здобувач вважається таким, що не виконав усі види робіт, які передбачаються навчальним планом з дисципліни «Облік і контроль в банківських установах» і направляється на повторний курс вивчення дисципліни.

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на семінарських / практичних заняттях	Максимум – 40 балів
	Творче завдання: виконується у формі тез доповідей (написання та прийняття до публікації)	Максимум – 10 балів
МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ	Модульний контроль № 1	Максимум – 20 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	**Залік**	Максимум – 30 балів
Заочна форма навчання		
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на семінарських / практичних заняттях	-
	Індивідуальна та самостійна робота	Максимум – 30 балів
	Модульний контроль № 1	Максимум – 40 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	**Залік**	Максимум – 30 балів

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Оцінка за національною шкалою	**Оцінка в балах**	**Оцінка за шкалою ECTS**	
Залік		**Оцінка**	**Пояснення**
Зараховано	**90-100**	A	Здобувач вищої освіти демонструє високий рівень знань навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни, достатньо реалізовує теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, виконав практичні завдання відмінно або з незначною кількістю помилок. За час навчання при проведенні практичних занять проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються
	82-89	B	Здобувач вищої освіти демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналізу можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною
	74-81	C	Здобувач вищої освіти в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Помилки у відповідях та розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.
	64-73	D	Здобувач вищої освіти засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений програмою дисципліни. При вирішенні
			практичних завдань допускає значну кількість недоліків і суттєвих помилок
	60-63	E	Здобувач вищої освіти має певні знання, передбачені в програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, здобувач вищої освіти з труднощами пояснює правила вирішення практичних завдань дисципліни, відсутнє розуміння порядку виконання завдання та взаємозв’язків з іншими дисциплінами.
Незараховано	**35-59**	FX	Здобувач вищої освіти може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму дисципліни здобувач вищої освіти виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є неправильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача вищої освіти відсутні. Здобувач вищої освіти має можливість повторного складання
	1-34	F	Здобувач вищої освіти повністю не виконав вимоги програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Обов’язковий повторний курс

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри обліку, аудиту та оподаткування. Протокол № 1 від 28 серпня 2026 р.